

København 12. april 2013

Til fødevareminister Mette Gjerskov, Folketingets fødevareudvalg samt Europaudvalget

Vedr. rådsmøde den 22 – 23. april. Fremtidens fælles fiskeripolitik

Udformningen af EU's fælles fiskeripolitik går i disse måneder ind i sin sidste og afgørende fase. Desværre er forhandlingerne ved at køre af sporet, hvilket i værste fald kan føre til endnu et tiår med fortsat fravær af løsninger på uløste problemer og et både urentabelt og ubæredygtigt fiskeri som følge.

Fødevareminister Mette Gjerskov har i forhandlingerne om EUs fælles fiskeripolitik - både under og efter det danske formandskab - vist, at hun og den danske regering vil sikre et bæredygtigt fiskeri. Desværre har andre kræfter i Rådet ikke været så ambitiøse, hvilket resulterede i en "generel indstilling", der desværre lader meget tilbage at ønske.

Efter Lissabontraktatens ikrafttræden har Europa-Parlamentet medbestemmelsesret (co-decision) på fiskeripolitikken. Parlamentet vedtog i februar i år en betænkning med overvældende flertal, 502 mod 137, der rummer langt mere ambitiøs fiskeripolitik, end den Rådet kunne blive enige om. 12 ud af 13 danske parlamentarikere stemte for denne formulering. En afstod at stemme.

Nu er Rådet med det irske formandskab i spidsen og Parlamentet gået i gang med at forhandle en fælles position. Men Rådet står stejlt og vil i udgangspunktet ikke rykke sig på helt centrale punkter.

Den danske regering kan og bør være instrumental i at sikre en mere bæredygtig indstilling og større forhandlingsvilje fra Rådets side. Det kan ske ved sammen med ligesindede medlemsstater at lægge et pres for en bæredygtig fiskeripolitik.

Fødevareminister Mette Gjerskov bør derfor i de kommende forhandlinger have bred opbakning fra Folketinget til at trække Rådet i en mere bæredygtig retning på nogle helt centrale punkter.

- Et MSY-mål, der omfatter en henvisning til fiskebestandenes biomasse skal genopbygges til et niveau over Bmsy, og med et stop for overfiskeri senest i 2015 (Fmsy).
- En fælles fiskeripolitik, der anerkender at genopretning af fiskebestandene er en forudsætning for et socialt og økonomisk bæredygtigt fiskeri.
- En bredere definition af fiskerikapacitet og faste tidsrammer for opgørelse og fjernelse af overkapacitet.
- Bestemmelser, der fremmer brugen af skånsomme fangstmetoder.
- Betingelser, der gør adgangen til EU-midler betinget af overholdelse af reglerne i EU's fælles fiskeripolitik, både på medlemsstatsniveau og for aktører.

Nedenfor er punkterne yderligere uddybet:

Opnåelse af maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY)

EU er ifølge FN's Havretskonvention forpligtet til at genoprette fiskebestandene til bæredygtigt niveau, og forpligtede sig også på Rio+20 topmødet i sommer til at *"intensify our efforts to meet the 2015 target as agreed to in the Johannesburg Plan of Implementation to maintain or restore stocks to levels that can produce maximum sustainable yield on an urgent basis"*. Begge forpligtigelser knytter sig til fiskebestandenes biomasse: Bmsy.¹

Rådets "generelle indstilling" fraviger disse forpligtigelser, idet Rådet kun vil forpligte sig til at sætte en fiskeridødelighed (Fmsy) for bestandene. Denne fiskeridødelighed (og altså ikke bestandsstørrelse, som internationale forpligtigelser ellers refererer til) vil Rådet kun forpligte sig til at nå, hvor det er muligt i 2015, men ikke senere end 2020.

Dette mål udvandes yderligere i artikel 9.3, hvor det fremgår, at for de flerårige forvaltningsplaner, der omhandler blandede fiskerier, skal Fmsy kun gælde for "signifikante bestande". For øvrige arter i fiskeriet skal der blot laves forvaltningsplaner uden nærmere definerede målsætninger eller tidsrammer for genopbygning. Det betyder, at Rådet vil tillade overfiskeri i mange år fremover, og samtidig ikke vil forpligte sig til at genopbygge alle fiskebestande.

¹ Det maksimale bæredygtige udbytte (MSY) er det største gennemsnitlige udbytte (fangst), der teoretisk kan tages fra en fiskebestand over en ubestemt periode under konstante miljøforhold. Det er normalt målt i tons. Bmsy er den biomasse, der muliggør at en fiskebestand kan levere det maksimale bæredygtige udbytte.

Parlamentet mener derimod, at overfiskeri skal stoppes i 2015 (sætte fiskeridødeligheden til Fmsy senest i 2015) med henblik på at genoprette og fastholde de europæiske fiskebestande over niveauer, der kan levere maksimalt bæredygtigt udbytte i 2020 (Bmsy).

Greenpeace og over 200 andre europæiske organisationer har sendt et brev til EU's fiskeriministre 9. april, der beder dem støtte parlamentets betænkning vedr. opnåelsen af MSY. Greenpeace vil gerne opfordre Folketinget og den danske regering til også at støtte dette mål.²

Biologisk bæredygtighed som en forudsætning for økonomisk og social bæredygtighed

Upræcise målsætninger, der ikke prioriterer fiskeripolitikens mål, er i Kommissionens grøn bog (163/2009) identificeret som en af de fem strukturelle mangler i den fælles fiskeripolitik. Den nuværende forordning (2371/2002) fastsætter i artikel 2.1 at "den fælles fiskeripolitik skal sikre, at de levende akvatiske ressourcer udnyttes på en økonomisk, miljømæssigt og socialt bæredygtig måde", uden at prioritere imellem disse tre målsætninger. Man kan dog ikke opnå økonomiske og socialt levedygtige fiskerier, hvis ikke fiskebestandene genoprettes.

Hverken Kommissionens forslag eller Rådets tekst retter denne fejl med manglende prioritering imellem de tre målsætninger. Derfor vil Greenpeace opfordre Folketinget til at støtte, at den danske regering i de kommende forhandlinger trækker Rådet i retning af Parlamentets tekst, der forsøger at tage hånd om dette strukturelle problem.

Fjernelse af den kroniske overkapacitet i den Europæiske fiskeriflåde

Overkapacitet er ifølge Kommissionens grøn bog fra april 2009 en af hovedårsagerne til europæisk overfiskeri og EU-flådens samlet set dårlige økonomiske resultater. Overkapacitet har været et tilbagevendende problem i EU's fiskeripolitik, og tidligere indsatser har ikke været tilstrækkelige til at løse problemet. Både Rådet og Parlamentet har anerkendt vigtigheden af både at opgøre og reducere fiskerikapaciteten, hvis denne er for stor.

Under det danske formandskab lykkedes det fødevareminister Mette Gjerskov at få støtte til årlige opgørelser af fiskerikapacitet, en opfølgende reduktionsplan samt til at gøre den første rapport og reduktionsplanen til en betingelse for adgang til midlerne under EU's hav- og fiskerifond.

² Læs brevet her: www.ocean2012.eu/publications/95-letter-from-217-civil-groups-to

Rådets tekst er dog stadig mangelfuld, og Greenpeace vil derfor opfordre Folketinget til at støtte, at den danske regering i de kommende forhandlinger trækker Rådet i retning af Parlamentets tekst blandt andet på følgende punkter:

- En definition af fiskerikapacitet, der er bredere end den nuværende GT og kW.
- En tidsplan for reduktion af evt. overkapacitet samt at denne plan og reduktion gøres til en forudsætning for adgang til EU's hav- og fiskerifond. Denne konditionalitet skal altså ikke blot gælde for den første rapport, men løbende for netop at sikre, at landene følger reduktionsplanen.
- En henvisning til Kommissionens "guidelines on an improved analysis of the balance between fleet capacity and fishing opportunities".

Fremme skånsomt fiskeri

Ved tildelingen af fiskerimuligheder er mange medlemslande ansvarlige for tildeling af kvoter. Sådan er det ikke i Danmark, da kvoteandelene er givet til fiskerne. Greenpeace mener, at adgang til en offentlig resurse – som fisk – bør være betinget af en række miljømæssige og sociale kriterier. Adgang til fiskeriresursen begrænser sig ikke blot til kvoter, men kan også være adgang til områder eller ved en anden fordeling i "indsatsreguleringen".

Ved at gøre adgang til resursen konditionel, kan fiskeripolitikken motivere den nødvendige ændring i adfærd og det nødvendige skift til skånsomt fiskeri. En ny fælles fiskeripolitik bør udnytte dette potentiale!

Rådets tekst indeholder desværre ikke bestemmelser, der udnytter dette potentiale. Parlamentets tekst åbner dog op for anvendelse af miljø- og sociale kriterier for tildeling af fiskerimuligheder, samtidig med at princippet om national kompetence opretholdes. Greenpeace vil gerne opfordre Folketinget til at støtte, at den danske regering i de kommende forhandlinger også på dette punkt trækker Rådet i retning af Parlamentets tekst.

Adgangen til EU-midler bør være forbeholdt aktører, der overholder reglerne i EU's fælles fiskeripolitik

EU har en generel beslutning om at fjerne skadelige subsidier. Derfor må adgang til EU-midler gøres betinget af overholdelse af fiskeripolitikens regler og EU's miljølovgivning. Parlamentet henviser til denne konditionalitet. Rådet på den anden side har blot aftalt, at adgang til subsidier "kan" gøres betinget af overholdelsen af specifikke forpligtelser under

den fælles fiskeripolitik. Rådets tekst er uacceptabel, og Rådet bør acceptere en fuld betingelsesklausul, der pålægger medlemsstaterne og operatører til at dokumentere deres overensstemmelse med gældende regler, hvis de skal modtage subsidier.

Med venlig hilsen

Hanne Lyng Winter, havbiolog, Greenpeace

Njalsgade 21G, 2.sal, 2300 København S

E-mail: hanne.winter@greenpeace.org,

Mobil: 28 10 90 59

A handwritten signature in blue ink that reads "Hanne Lyng Winter". The signature is written in a cursive, flowing style.